

БЛОГ 1. Реструктуризація боргу – можливість, а не примус

За останні роки проблема світової боргової кризи набула неабиякого розмаху. Внаслідок залучення іноземних інвесторів до життя країни зростає її зовнішня заборгованість.

Особливої активності позичкове фінансування набуває у період економічного спаду. Зовнішнє кредитування спричиняє обтяжливе боргове навантаження на держаний бюджет. На перший погляд, щоб позбавитись від тягаря заборгованості достатньо просто відмовитись від кредитів. І таким чином, визнати свою неспроможність сплачувати борги в строк і в повному обсязі, та оголосити дефолт і шукати шляхів пом'якшення його наслідків.

Але оголошення дефолту буде лише тимчасовим полегшенням, яке в подальшому спричинить довготривале падіння економіки держави. В майбутньому це зробить країну інвестиційно непривабливою, а також призведе до зменшення обсягів зовнішньої торгівлі. Результат: падіння вітчизняного виробництва в тих умовах, коли підприємства потребують значних інвестицій, що здатні підтримати конкурентоспроможність товарів (впровадження нових технологій, модернізації виробничих процесів).

В такій ситуації оптимальним рішенням для уникнення дефолту може бути перегляд умов зовнішнього фінансування шляхом пролонгації, перерозподілу боргу, часткового списання чи анулювання зобов'язань. Іншим словом – проведення *реструктуризації* державного боргу.

На сьогоднішній день в українському законодавстві немає спеціальних законодавчих актів щодо процедури реструктуризації кредитів юридичних осіб. Тому фінансові установи намагаються самостійно працювати з боржниками. Нажаль, не завжди успішно.

07 жовтня 2015 року Міністерство фінансів спільно з Національним банком України презентував проект *Закону України "Про фінансову реструктуризацію"*. Даний законопроект розроблений з урахуванням міжнародного досвіду та підготовлений з метою відновлення економічної активності підприємств та поживлення їх кредитування банками.

Законотворці впевнені, що з ухваленням такого закону вирішаться питання із значної кількості проблемних кредитів, ризику банкрутств та припинення господарської діяльності підприємств, які відчувають тимчасові проблеми з ліквідністю, але мають всі можливості для відновлення здорової економічної діяльності.

Крім того, автори документа впевнені, що у разі затвердження законопроекту банки тільки виграють. Тобто, гроші вкладникам будуть повертатися регулярно, кредитування населення і корпоративного сектора активізується, та й довіру до банківської системи буде відновлено.

Законом передбачається, що процедура фінансової реструктуризації буде добровільною і відбуватиметься лише за погодженням всіх сторін та на умовах, які задовольнять всіх. Документ пропонує кредитору та позичальнику (**!!! лише юридичній особі**) для вирішення кредитного спору: або домовитися самостійно, або йти до суду, або ж скористатися запропонованими в цьому законопроекті інститутами державного посередництва. Але, поки що рано прогнозувати скільки позичальників і банків підуть на таку реструктуризацію.

Однак, претендувати на реструктуризацію проблемної заборгованості зможуть далеко не всі. Ініціатори закону збираються прописати в самому документі критерії, за якими буде визначатися: чи підпадає конкретний бізнес під його норми. Можливо, одним з інструментів для визначення цього буде залучення зовнішніх аудиторів.

Єдине, в чому точно можна бути впевненим, це в тому, що Міністерство фінансів України та Національний банк активно працюють над оздоровленням системи державних фінансів та стабілізації банківського сектору. І завдяки підходу, запропонованому в законопроекті, багато компаній матиме можливість уникнути ризику банкрутства та отримають шанс стати знову платоспроможними, а громадяни України – збережуть та отримають робочі місця.